

ILUSTROVANI TEDNIK

Izhaja vsako soboto. — Mesečno stane 4.— dinarje. — Uredništvo in uprava v Mostah pri Ljubljani, Tovarniška ulica šte. 11. — Rokopisov ne vračamo.

Leto I.

V Ljubljani, dne 23. marca 1935.

Št. 13.

Milijonar iz stekla

New York. V svoji vili je umrl te dni bogati privatnik Simon Kendal. On je bil gotovo eden izmed »najtežjih« bogatašev. Od svojih mladih let sem, pa je trpel na fiksni ideji, da je njegovo telo iz stekla in je zato celo svoje življenje uredil tako, da je odgovarjalo njegovi domišljiji. Ljudje so ga zato krstili: milijonar iz stekla.

Kendalov oče je prišel pred šestdesetimi leti iz Irske v Ameriko. Prišel je kot učitelj; njegova ženitev s hčerko bogatega farmarja mu je omogočila, da se je udeležil pri mnogih podjetjih, ki so mu prinesla lepe dobičke. V nekaj letih si je pridobil Kendal tudi za ameriške pojme veliko premoženje in je mogel zato svojemu edinemu sinu nuditi res prvostno vzgojo. Posebno pozornost je posvečal bivši učitelj telesni vzgoji svojega sina, dasi tedaj še ni bil šport v modi. Ob neki taki priliki — Simon Kendal je bil tedaj star 20 let — je padel s konja ter si zlomil dve rebri. Komaj je zapustil sanatorij, ga je na nekem izprehodu vrgel konj raz sebe, pri čemer si je zlomil levo roko.

Od tega dneva se je v mladem možu napravila duševna izprememba. Obe nesreči sta ga utrdili v mnenju, da je ves hrhek, in da se mora varovati pred tujih opasnostmi, ki preže nanj. Ta misel je dozorela v njegovi duši v fiksno idejo. Oče je vodil sina od zdravnika do zdravnika, toda brez uspeha.

Leta 1916. je John Kendal umrl. Njegov univerzalni dedič je sedaj posvetil vse svoje življenje samo boju proti nevarnostmi, ki so mu grozile v njegovi domišljiji. Komfortna očetova hiša mu ni zadostovala več. Pustil si je zgraditi luksuzno vilo, ki je bila podobna sanatoriju. Stene so bile obložene z debelimi gumijastimi ploščami. Tudi vse pohištvo je bilo prevlečeno z blazinami iz gumija. Ako je Kendal legel k počitku, se je zgodilo to z vsemi varnostnimi napravami. Dve slugi sta ga slekli ter ga nato od glave do nog povila v bombaž, da bi se ne razbil. Zjutraj so

ga potem rešili njegovih povojev. Nože in vilice je imel Kendal iz gumija. Na izprehodih sta ga morala stalno spremljati dva tajnika, ki sta morala paziti na to, da ne pade in se ne razbije. Razumljivo je, da se Kendal nikoli ni vozil z železnico ali avtom. Imel pa je ekvipažo, ki je bila znotraj vsa obložena z bombažem.

Pred meseci je Kendal obolel in zdravniki so mu svetovali operacijo. Tega seveda Kendal ni dopustil. Bolečine so bile vedno hujše in nekega dne je »milijonar iz stekla« umrl. Svoje premoženje je zapustil v dobrodelne svrhe. V oporoki pa je zahteval, da se njegovo truplo zavije v bombaž in položi v gumijasto krsto.

Mary so ugrabili...

Žvirni roman. — Spisal: Hinko H. R.

Allan je molčal, ni hotel z besedo na dan. Končno se je udal Jackovim prošnjam in izrekel svojo sumnjo, ono kar mu je ležalo na srcu...

Jack je poslušal in čez pol ure je vedel dovolj.

* * *

Mozes Kohn je bil nervozen.

Mozes Kohn je bil razdražen.

Hodil je po sobi ter gledal kakor ris, ki hoče zdaj pa zdaj planiti na svoj plen.

Stisnjen v kot je stal Fred in opazoval žida. Čakal je, da se ta umiri, tako ga je učil doktor.

Končno se je žid toliko umiril, da je obstal pred Fredom.

»In sedaj?«

Fred ni odgovoril, samo skomignil je z rameni.

»Manjka vama torej končna formula? Ne moreta naprej? — In to mi poveš tako flegmatično?«

Zopet je pričel hoditi po sobi. Ko je obstal, je ponovno dejal:

»To je zato, ker ne izpolnjujeta mojih zapovedi! — — Da, samo zato! Tudi krasti je treba znati, znati! Ako že kradeš, tedaj ukradi vse, da imaš od tega korist, ne pa tako, kot vidva. Ukradeta načrte, a glavnega pustita! Prokleta lopova! Ukazal sem vama najti tistega Jacka! Sta ga našla? Ne! In zakaj ne? Ker nimata časa. — — Kje je doktor?«

Židov pogled se je ostro zapičil v Freda. Ta je povsíl pogled.

»Ne vem.«

»Tako? Ne veš?«

»Sinoči je odšel z doma.«

»Takoj ga poiščeš! Si razumel? Privedi ga semkaj.«

Fred se je obotavljal.

»Kaj čakaš?«

Fred ni mogel z besedo na dan, trenutek se mu ni zdel ravno prikladen.

»Kaj hočeš? Govori!«

Še vedno se je Fred obotavljal. Žid ga je skoro presenečen opazoval. Končno pa se je Fred sprostil plahosti.

»Prošnjo imam Kohn, veliko prošnjo.«

»Govori!«

Skoro šepetaje je zajecljal Fred:

»Rad bi jo samo videl, njo, Mary! Samo za kratek hip! Tako hrepenim po njej, po noči ne morem spati...«

Žid je stal ta čas pri oknu ter gledal na ulico. Fred je nadaljeval:

»Samo pogledam jo, pa mi bo lažje... Kohn ne odreci mi te prošnje, vse storim kar hočeš...«

Kohn se je naglo okrenil.

»Vse? Prav vse?«

Fred je prikimal.

»Dobro, pojdi z menoj!«

Spustila sta se po stopnicah v klet. Tam je žid odprl majhno linico pri vratih. Fred je prislonil svoje razgreto lice na steklo ter se zazrl v sobo. Mary je sedela pri mizi, z rokami si je podpirala glavo. Bila je lepa, lepša kot kdaj poprej.

»Krasna je... Kako jo ljubim...« so šepetale Fredove ustnice in v njegovih očeh se je svetlikalo, kakor ogenj.

Žid ga je nemo opazoval. »Morda bi postal Fred še lahko pošten človek? Kajti, kdor ljubi res iskreno ne more biti pokvarjen.« Položil je roko na Fredovo ramo. »Dovolj! Vrniva se!« Zaprl je linico.

Komaj se je Fred ločil od vrat; žid ga je moral skoro s silo potegniti proč.

Ko sta bila zopet gori v sobi, je dejal Kohn:

»Sedaj obljubi, da storiš kar ti ukazem.«

»Obljubim, Kohn!«

»Dobro, poslušaj! Predvsem najdi doktorja ter ga privedi semkaj. Nato pojdi in poišči Jacka, ko ga najdeš me obvesti. In sedaj pojdi!«

Fred je odšel še ves zatopljen v sliko, ki jo je ravnokar videl.

* * *

Bil je majhen hotel. Eden tistih, kjer najde sobo vsak, pa četudi le za eno uro. Postelje v takih hotelih, ki pravzaprav ne zaslužijo tega imena, smrdijo po grehu. V sobah se preliva oni edinstveni vonj po znojenih človeških telesih. Perilo ni ravno čisto in madeži na posteljnini pričajo, da je posteljo uporabljalo že več ljudi.

V tak hotel in tako sobo je pripeljal doktor Bugovskij svojo ljubico Lijo. Kadar je imel doktor žensko, je bil nor. In če je bila tista ženska Lija, tedaj je pozabil na vse okoli sebe. Kajti v Liji je bilo nekaj demonskega, čemur

se niti doktor ni mogel upirati. Znala je ljubiti Lija in v svojo ljubezen je vedno vnesla kaj novega, rafiniranega...

En dan in eno noč sta se ljubila doktor in Lija. Ves ta čas doktorja ni bilo na izpregled, dasi ga je Fred povsod iskal.

Šele čez dva dni se je doktor prikazal in Fred je na njegovem upadlem obrazu prečital roman enega dneva in noči...

Toda z doktorjem ni bilo mogoče pametno govoriti, ker je bilo v njem še vse preveč spomina na preteklo noč.

»Pusti me Fred in ne muči me z židom, saj vidiš, da komaj stojim na nogah in da sem potreben spanja.«

In doktor se je zavalil na posteljo ter kmalu zasmrčal.

Fred je uvidel, da ne bo opravil ničesar in da je najboljšje, da pusti doktorja, da se prespi. Zato je zaklenil sobo, da bi mu Bugovskij, ko se zbudi, ne ušel ter je odšel, da poišče Jacka. Napatil se je v »Union bar«, da tam najpreje poizkusi svojo srečo, ker je vedel, da tam najde vso elito, med katero je upal dobiti vsaj kako sled za onim tajinstvenim Jackom.

(Se nadaljuje.)

MILIJONARKINE MUHE

Roman mlade Američanke. — Spisal: Jor

»Moj otok... da, da, to je bilo nekoč, Jimmy... sanje...«

Nekaj je zvenelo v Teddyjevem glasu, da je postal Jimmy pozoren.

»Tvoj otok? Kakšen otok je to?«

»Domišljija...!« je odvrnil Teddy. »To je že prešlo!«

»Tudi prešlo?« Jimmy je presenečeno pogledal prijatelja. »Ima to kaj opravka z... z...«

Teddy je prikimal. »Da, toda o tem ne bova govorila.«

Jimmy je bil presenečen. »Kaj ima opraviti otok z menoj in... z Miss Aslash?«

»Nič« je odgovoril Teddy in bilo je čutiti, kako mu je neprijetno, da Jimmy tako svojeglavo vztraja pri stvari.

Jimmy je postal energičen. »Ne izbegavaj... in povej kaj je z otokom?«

Teddy je bil nervozen. »Mislim sem, da se boš udeležil...«

»Ne razumem niti besede... Udeležim naj se, s čim?«

»Da, če...« je dejal Teddy ter segel v žep. Privlekel je iz njega časopisni izrezek. »Na, čitaj!«

Jimmy je razgrnil izrezek. Po tisku je Jimmy spoznal, da je izrezek iz »New York Times«. Jimmy je čital:

»Francoska vlada prodaja otoke. Reuter poroča iz Pariza, da hoče francoska vlada prodati otoke Maurance, Castelle, Barceille in Italle po 20 dolarjev komad. Upravni stroški za te otoke, ki merijo 28.000 m² so tako visoki, da jih vlada ne zmore več. Otoki ležijo na rivijeri, nasproti Monte Carla

v mili sredozemski klimi. Subtropska flora in lepa lega. Barceille, ki je brez drevja, je idealen prostor za golf.«

Jimmy je dvakrat prečital kratko objavo, nato jo je vrnil Teddyju. »Maurance... Castele...« je dejal zmajajoč z glavo. »Nikoli še nisem ničesar slišal o tem.«

Teddy je prikimal. »Mislim, da razen zamljepiscev nihče ne ve, kje ležijo ti otoki. Dokler nisem čital, tudi sam nisem vedel o njih eksistenci. Kaj misliš o tem, Jimmy?«

»Jaz?« je dejal Jimmy presenečen. »Hočeš reči v kakšni zvezi je to...«

»Hm.«

»Si hočeš zgraditi hišo?« Moral se je nasmehniti, ko je pomislil na 50 dolarjev, ki jih Teddy zasluži na teden. Bil pa je hvaležen prijatelju, da je pričel govoriti o otokih. Čutil je, da mu je lažje, ako se more interesirati za kako stvar, pa četudi je bila le uganka. Celo njegov stari humor je prišel nekoliko do izraza. »Hočeš si zgraditi hišico? Sigurno lep prostor... bližina Monte Carla...«

Teddy ga je prekinil. »Ne šali se Jimmy... meni ni do šale. S čim naj si zgradim hišo? S petdesetimi dolarji na teden? Nezaslišano... Mislil sem... da bi ti...«

»Jaz?«

»Da... da mi ti posodiš denar, da napravim kupčijo, ki se jo more narediti samo vsakih petsto let.«

»Kupčijo?«

»Da, kupčijo... toda s tem sedaj ni nič... saj ti mi ne moreš sedaj posoditi... milijon.«

»Milijon? Kupčija? Sem jaz neumen ali ti? Povej mi končno za kaj gre?«

Teddy je prikimal. »Hotel sem kupiti otoke. To bi bila priložnost, da človek postane milijonar. Čital si... Vis-à-vis Monte Carlu v bližini...«

Jimmy se je udaril z roko po čelu. »Igralni klub?«

»Ne!« Teddy je skočil pokonci ter skoro kričal: »Nikak igralni klub... Raj. Igralni raj. Raj za tiste, ki ne vedo kam z denarjem.« Napravil je odmor.

»Toda to je sedaj vseeno. Ničesar več se ne da napraviti... Brez obratne glavnice...«

»Nadaljuj« je dejal Jimmy kratko.

»Kaj dalje... Sam veš kako izgleda stvar!... Hotel sem snobom, milijarderjem napraviti senzacijo, ki jo iščejo, ako gredo v Monte Carlo. Tam jo ne najdejo. Tam imajo samo neprijeten občutek, da bodo okradeni. Jaz bi jim dal ono, kar ne najdejo nikjer na svetu: Prostost! To naj bi bil kraj, kjer bi se mogli kretati, svobodno kretati. Kjer bi se jim ne bilo treba skrivati iz strahu pred prosjaki ali novinarji. Kraj, kjer bi bili res ljudje in ne lutke, ki morajo reprezentirati. To je.« Umolknil je ter zrl v prijatelja.

Jimmy se je zamislil.

»Naravno, da bi morala biti tam igralnica« je nadaljeval Teddy sanjavo. »Igralnica z najmanjšim vložkom tisoč dolarjev. Vse je dovoljeno na teh otokih... nič ni prepovedano. Dela, kar kdo hoče. Hotel... bolj drag kakor greh in bolj razkošen od njega... Ljudje z denarjem, ki plačajo... Ljudje z

imeni, ki so plačana... Omejeno število posestnikov... Denar... Imena in prostost... Glavo stavim, da bi to podžgalo naše milijarderje. Vsak bi hotel biti tam... Milijone bi zaslužili...«

»Konkurenca Monte Carlu« je dejal Jimmy tiho.

Teddy je zmajal z glavo.

»Nobena konkurenca Monte Carlu... smrt Monte Carla. Lastna država... svobodna država.« Sklonil je glavo. »Toda to je proč... ali pa misliš, da bi mi kdo dal denar za glavnico?«

»Hm« je dejal Jimmy. Stvar je bila zapletena, toda neumna ne. Kupčija je bila sigurna. »Ubogi Teddy« si je mislil in je imel zopet ono trdo potezo okrog ustnic.

Dolgo sta sedela oba molče. Nato je vprašal naenkrat Jimmy: »Milijon dolarjev rabiš Teddy?«

Teddy je prikimal, ne da bi odgovoril.

»Milijon dolarjev« je ponovil Jimmy. Njegov glas je bil miren, kakor vedno. »In misliš, da bi bila to kupčija?«

(Se nadaljuje.)

Krvavi Maroko

Doživljaji Slovenca, ki je bil Abd-El-Krimov šejk

Ko sem bil gotov, se mi je blago nasmehnil.

»Saha Sidi! (Hvala, gospod!)«, je rekel ter vprašal: »Valaj Sidi gulay arabija? (Govoriš arabsko, gospod?)«

»Manduši!« (Ne.)

»Hablas espanolo?«

»Claro que lo hablo ombre!« (Govorim!)

»Entouses nos vamos muj bien intender!« (Potem se bova razumela!)

»Me parese.«

»Žejen sem, kje je voda?«

»Asperate in seguida voi a traerla!« (Tako jo prinesem!), je dejal ter odhitel proti vrhu brda. Bilo mi je žal, da sem ga pustil oditi, kajti bil sem uverjen, da bo alarimiral celo vas.

V tem trenutku je bil moj položaj zelo kritičen in uverjen sem, da bi trgovec s sužnji ne dal niti pare za moje

življenje. Toda jaz sem ga cenil zelo visoko in bil sem pripravljen, da ga drago prodam Arabcem.

Naložil sem zaboje drugega vrh drugega, napolnil vse štiri karabinke, pripravil bombe in municijo ter bil pripravljen boriti se z Arabci do poslednje kaplje krvi. Prvo glavo, ki zagledam, jo poklonim boginji Kali, a drugo Dini.

Minilo je pol ure, napeto sem čakal ter opazoval vrh brda. Tedaj sem zagledal eno glavo, nato drugo, tretjo...

Dvignil sem karabinko ter ravno hotel sprožiti, ko sem zagledal onega mladega Arabca, ki je nosil vrč. Videl sem, da Arabci nikoli ne napadajo izdajalsko, kakor Italijani. Poleg tega so bili neoboroženi. Pred njimi je stopal star Arabec, z belim turbanom in sivimi lasmi. Hitro sem skril orožje ter ga pokrtil; v tem je deputacija že dospela.

XVII.

NA DVORU PRVEGA ABD EL KRIMOVEGA SVETOVALCA KÄIDA EL ARBASA.

Obstali so dva ali tri korake pred menoj. Nekaj časa me je stari Käid opazoval s svojimi velikimi očmi, polnimi energije in inteligence. Približal se mi je, me pozdravil s tem, da je ponel desnico najprej na srce, nato na čelo in z blagim glasom je dejal v čisti španjolsčini, da sem bil prav presenečen.

»Si srečno prispel v našo domovino, sin belega naroda?«

Vzel je čašo iz rok mladega Arabca ter mi jo ponudil, da iz nje pijem.

»Beli sin, vzemi in pij ta eliksir, ki je plod naše zemlje.«

»Gracias Käid« sem se zahvalil ter prinesel ozki vrat čaše k ustom. Nagnil sem jo, ker sem bil res žejen. Mislim sem, da je voda, toda bil je pravi eliksir, palmovo vino.

»Hočeš v našo vas?«

»Da, Käid zelo rad.«

»Sledi nam.«

Odšli so naprej ter mi s tem dokazali svojo prijateljsko namero. Pustil sem mazge in prtljago na mestu ter jim sledil, ki so korakali proti vrhu brda. Ko smo dospeli do vrha, sem obstal popolnoma očaran. Käid je opazil moje presenečenje in blag smehljaj mu je igral okoli ust. Zašepetal je:

»Zoco El Arbas! Amigo!«

V dolini, ki jo je sekal Uad Lan so bile na obeh straneh reke razvrščene nizke hiše z ravnimi strehami. V reki so ženske prale perilo. Ob reki sami se je dvigal četverooglati minaret, daleč proti jugu se je razprostiralo ogromno polje, na katerem se je paslo na tisoče velblodov, bivolov, mazg, konj, koz in ovac. Pod visokimi in vitkimi palmami v šotorih so stanovali beduini, mohamedanskega plemena. Na drugi obali Uad Lana na majhnem griču, se je dvigal imponantni grad Käida sidi Ben El Arbasa, obkrožen z zidovjem. Šejkova palača je bila pravo remek delo arabske arhitekture in je imponantno dominirala nad celo okolico. Zoco El Arbasa, ki je štel 5 do 6 tisoč hiš in bilo prvo Rifkabilsko naselje za Aluksemasom.

Šli smo navzdol po bregu proti vasi, masa ljudi se je zbrala okoli nas, ki so vzklikali meni nerazumljive besede. Käid se je naenkrat ustavil ter pokaral ljudi, ki so se po njegovih besedah hitro razbežali na svoje domove.

Prešli smo vas ter dospeli pred vhod v Käidov dvor. Stari Šejk je snel svoje obuvalo, okrenil se je k meni ter mi z roko pokazal proti vhodu rekoč:

»Vstopite!«

Poznal sem nekoliko arabske običaje, a najbolj mi je bilo poznato, da Beduin nikoli ne vstopi v svoj kazbat* z obuvalom in orožjem. Zato sem hitro sezul svoje škornje, odpel pas s samokresom ter predal svoj nož staremu šejku. Ta moja gesta mu je silno ugajala ker je bil zelo presenečen.

»Hvala gospod!« je dejal smehljaje. Stopili smo v notranjost palače, v veliki veži sta nas pričakovali dve ženski, oblečeni v bele svilene obleke. Preko obraza sta imeli tančice, skozi katere so gledale velike oči, kakor dva dijadema.

Ena je držala v roki umivalnik iz črne ebenovine, v katerem je bilo malo vode, med tem ko je imela druga v roki, čije prsti so bili okrašeni s fantastičnimi prstani, svežo brisačo. Nisem vedel kaj naj to pomeni, ali naj si operem roki, obraz ali nogi. Za poslednje je bilo vsekakor premalo vode.

(Se nadaljuje.)

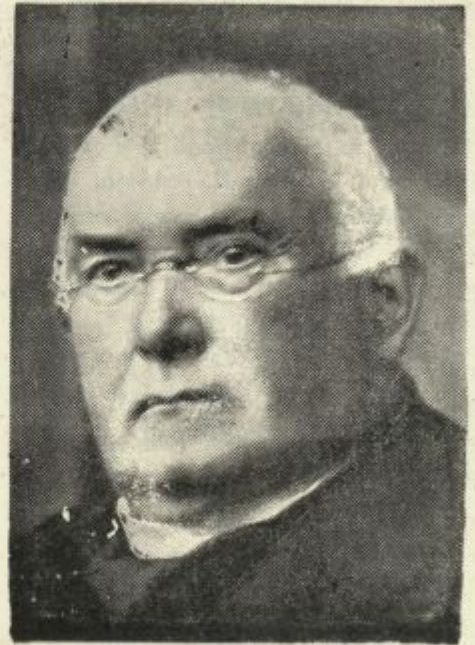
* hišo.

Gospodinjski kotichek

NEGOVANJE KOŽE V ZIMSKEM ČASU.

Mrzli zrak zelo vpliva na kožo obraza in rok. Zato moramo biti jako previdni, zlasti v zimskem času. Paziti moramo na to, da si roke vedno umivamo v mlačni vodi in jih nato dobro obrišemo, ker sicer koža razpoka.

Proti razpokani koži naj navedemo sredstvo, ki si ga lahko vsaka dama sama napravi in sicer iz ostankov sveč. Ostanke sveč očistimo prahu in odstranimo stenj. Nato denemo sveče v kozico, ki jo postavimo na štedilnik, da se vosek raztopi. Nato pridenemo enako množino mandeljevega olja (sladkega) ter spravimo še toplo olje v posodo, ki se trdno zapira. V posodi pustimo, da se zgosti in strdi. Po končanem pranju si s tako pripravljenim mazilom dobro nadržemo roke, pustimo par minut, da mast zleze v kožo in si nato roke obrišemo z brisačo.

Bivši trnovski župnik Ivan Vrhovnik, ustanovitelj DCM, ki je vse svoje življenje posvetil svojemu narodu, je pred nedavnim umrl v Ljubljani.

Dobro sredstvo proti rdečim rokam je topla galunova kopel (2 žlici galuna na žlico vode). Vsak večer predno gremo spat si umijemo roke.

Dame često trpijo vsled mrzlih rok. Ako izhaja to iz prehodnih pojavov, tedaj zadostuje že samo ribanje rok, da postanejo iste zopet tople. Ako pa je kriva temu slabokrvnost, tedaj se temu lahko pomaga samo z utrjevanjem celega telesa.

Tiste, ki še nimajo poravnane naročnine opozarjamo, da mora biti ista poravnana najkasneje do konca tega meseca, ker bi jim sicer ne mogli več pošiljati lista. Imamo ogromne stroške z izdajo in smo navezani samo na naročnino.

Tej številki smo priložili položnice tistim, ki še nimajo naročnine v redu. **Ako ima kdo naročnino že poravnano, pa bi pomotoma dobil položnico, naj nam tega ne zameri, ampak naj jo shrani za drugič ali pa da svojemu znancu, ki bi se hotel naročiti na naš list.**

Uprava.

Kaznjenec št. 318

Vedno so se menjavali v čevljarški delavnici jetnišnice. Vedno novi obrazi so prihajali, ostajali par mesecev, nato pa so prišli drugi. Samo eden je ostal vedno, že pet, šest, sedem let; večno menjavanje ljudi ga je otopelo in ga napravilo ravnodušnega proti njim, ki so vedno prihajali in odhajali... Novi zločini, novi kaznjenci... in tako bo šlo dalje... osem dolgih, grenkih, tridih let. Morda umrje med tem, štirideset let sicer ni oslabilo njegove sile, toda petnajst let ječe bo omajalo življenje, počasi, kakor strup, ki razkrajata telo.

Umor mora biti kaznovan, in Hans Franck, kaznjenec št. 318, se pokori. Deset ur dnevno popravlja moške in otroške čevlje, ki jih socialni urad pošilja v popravilo v jetnišnico za tiste, ki si ne morejo sami dati popraviti čevljev.

To traja že sedem let. Zjutraj mu izroči paznik cel kup čevljev in zvečer jih on vrača popravljene. Pet korakov od njega sedi drug kaznjenec... in še eden... celo število, in vsi delajo isto, kot on, tiho, potrpežljivo, brez godrnjanja.

In potem se je zgodilo nekaj, kar je glavo potrpežljivega kaznjence Hansa Francka zmešalo ter ga zbudilo iz njegove letargije.

Iz kupa revnih čevljev je potegnil neko jutro par nežnih, finih, svetlih damskih čevljev... Držal jih je v rokah, kakor čudež. Kako pridejo taki čevlji v ječo?... Pete so bile še lepe in podplati so imeli samo neznatno luknjico. Od čevljev je vel nek poseben, prijeten vonj.

Franckova roka se je tresla in kri, ki mu je butnila v glavo, je razbijala v sencih. Njegovi umazani prsti so božali fino usnje, visoke pete in v njegovih očeh je čudno gorelo.

Že sedem let ni bil videl ženske in jo tudi v nadaljnjih osmih ne bo.

Bil je zapuščen od vseh, od matere in sester, od žene, radi katere je iz ljubosumnosti moril.

Paznik ga je potrepljal po rami:

»Delati, Franck, delati!«

Franck je spustil čevlje iz rok, padli so na tla nežno in ne tako trdo, kakor delavski čevlji, ki jih je navadno imel v rokah.

Vročično je pograbil par otroških čevljev ter jim odtrgal podplate. Nato jih je popravil, tolkel po prstih, a ni čutil bolečin..., samo onih nežnih, damskih čevljev še ne vzeti v roko... še ne... naj počakajo do jutri, do pojutrišnjem...! Samo videti jih in v duhu presti misli dalje v dvoje vitkih nog, lepo oblikovano žensko telo, lep obraz, in je tolkel dalje in razbijal... Samo vročina njegovega telesa se je stopnjevala ter se izpreminjala v spomin, ki ga je prikrival že sedem let. V njem je vzplamtel ogenj strasti...

Zvečer čevlji niso bili gotovi..., pustil jih je namenoma, in po noči je ležal brez spanja v svoji celici, videl je ženske — ženske z lepimi, svetlimi čevlji, vitkimi nogami in kratkimi krili. Grebel je s prsti po ležišču ter zaril glavo v pregrinjalo. Boril se je s solzami, ki jih je narekovala strast in hrepenenje.

Proti jutru se je zbudilo veselje..., čevlji..., nežni, fini čevlji čakajo nanj!

Končno se je prikazal paznik, ki je odprl celico. Z velikimi koraki je planil v delavnico. Sedel je na svoj prostor ter nepotrpežljivo čakal, da vrže paznik predenj kup čevljev. Franckovi prsti sežejo vanj... enkrat, dvakrat, trikrat... samo čevlji, ubožni čevlji drsijo skozi njegove prste...! »Čudež« je manjkal. Njegovi pogledi so iskali po delavnici, toda nikjer ni niti sledu o kakih damskih čevljih. Potlačen, razočaran in poln obupa je krpal; morda pridejo jutri, pojutrišnjem...! Potrpežljivo je čakal..., teden je minil... in drugi... in tretji... V Francku ni hotelo umreti upanje. Morajo priti...

Hotel je končno vprašati paznika, toda premislil si je... ne... ne...

In ni jih hotelo biti čevljev, iz finega, svetlega usnja...

In zvečer je pograbil Franck tablico, edino ki mu je bilo dovoljeno, in je narisal s kamenčkom majhne, lepo oblikovane damske čevlje... Narisal jih je

stokrat, tisočkrat dnevno, vsako uro, vsak prosti čas.

Čas mora preiti, sedem, šest, pet... eno leto, in potem bo prost in bo videl žensko, ki nosi nežne, svetle čevlje.

Franck je risal dalje čevlje, tisočkrat, stotisočkrat. Ni bil utrujen. Ura, ko bo izpolnjeno njegovo hrepenenje, mora priti in je prišla... samo še en teden, štel je ure, minute, sekunde...

* * *

Tri dni pred njegovim odpustom iz ječe so ga prepeljali v blaznico, njegov duh je bil zmešan. Tam je risal dalje, sto in stotisočkrat, majhne, damske čevlje in vražji smehljaj mu je ležal na ustih. Često je videl tam ženske, toda bežal je pred njimi, tekkel je v svojo sobo ter risal dalje... risal je majhne, lepo oblikovane damske čevlje...

K o n e c .

Teden dni sporta

Marka 100 m ni bila dosežena. — Ligaši so pričeli. — Tudi podsavezni bijejo boj za točke.

V Planici so se vršili v nedeljo pred 12.000 gledalcev mednarodni smuški skoki. Iz nerazumljivih vzrokov so dobili Norvežani v zadnjem trenutku prepoved svojega saveza in niso smeli startati. Tudi Avstrijci so se med seboj sporekli tako, da je od njih skakal samo Gregor Höll. Tako se je število tekmovalcev skrčilo na 12 in po padcu Čehoslovaka Vrane, na 11. V konkurenci je zasedel prvo mesto Poljak Maruszarz, ki je skočil 84 m. Novšak je dosegel v drugem skoku 74 m, toda padel. Šramel pa je sigurno obstal na 72 m ter s tem postavil nov jugoslovanski rekord. — Po končani konkurenci so nastopili Norvežani, ki so pokazali skoke, ki so zadivili gledalce. Najboljši od njih, Raidar Andersen, je pri tretjem skoku dosegel 96 m in s tem največjo daljino dneva.

Po mnogih diskusijah za zeleno mizo so se v nedeljo končno pričele tekme v ligi.

V Splitu je naše Primorje igralo s Hajdukom. Naš ligaš je, sicer pričakovano, tekmo izgubil z 3 : 0 in s tem seveda tudi 2 dragoceni točki.

V Zagrebu sta igrala Hašk in Concordia. Zmagal je Hašk z 1 : 0.

V Beogradu: Jugoslavija : Bask 2 : 2.

V Osijeku: Slavija (O) : Slavija (S) 3 : 2.

V Maribor je morala Ilirija na tekmo z Železničarji. Po obojestransko nezanimivi tekmi, v kateri seveda ni manjkalo raznih »božanj«, sta si oba nasprotnika delila točki. Tekma je končala z rezultatom 1 : 1.

Marseille: BSK : Olimpique 3 : 2.

Praga: Čehoslovaška : Švica 3 : 1.

Pariz: Nemčija : Francija 3 : 1.

Zagonetna Švedinja

Greta Garbo

Trgovina s človeškimi glavami

PO POROČILU NEKEGA NOVINARJA

Ambioco je prilično moderno južno-ameriško mesto. Večina hiš je zgrajenih solidno in pokritih z valovito pločevino. V trgovinah dobiš šivalne stroje in glasovirje, patrone in puščice, kinin in bombaževino.

V hiši, zgrajeni iz bambusa se nahaja pisarna gospoda Zephirima de Conceição. Ne, to ni plemenitaš, temveč Indijec, sin belega očeta in matere črnke iz rodu Tribu Coroas. Zephirim išče od časa do časa zlato in dijamante v Cachuinami ali v njenih pritokih; njegovo glavno opravilo pa je trgovanje z mumificiranimi človeškimi glavami.

Seveda, to zveni fantastično. Toda vsak potnik v okraju Amazonas, vsak, ki natančno pozna pristanišča pacifika, vam bo to potrdil: posušene, na tajen način mumificirane človeške glave, so veliko trgovsko blago. Indijci dobijo v Limi, središču trgovanja, za vsako tako glavo pet funtov šterlingov, za čudno majhno človeško glavo, ki ostudno resnično prikazuje poteze smrtnega boja, in ki je pokrita z lasmi in mesom ter kožo — strašen ostanek rjavega človeka...

»Za srečo« mi je dejal Zephirim, »so plemena, ki poceni dobavljajo glave,

le malo znana. Še se da dobro zaslužiti. Imam svoja naročila. Vsi turisti hočejo imeti take glave. Oni plačajo dobro...« Naravno, da je v Braziliji trgovina z glavami prepovedana... Toda ljudje, kakor Zephirim, najdejo pota do mož na Caqueti, katerih domača obrt je sušenje človeških glav. Roger Courteville je, kot prvi belec prodril do njih, in mi je vse potrdil, kar mi je povedal Zephirim, Indijec iz Ambioca. Marquis de Vavrin je posnel film, prinesel je nešteto fotografij Indijcev v Evropo, kazal je, kako glave svojih sovražnikov skrbno vrtijo nad nizkimi ognji, delajo skrivnostne stvari, da lahko dobavijo iskan predmet: posušene človeške glave...

Ako katerikoli turist hoče iz Amerike prinesiti kakšen poseben eksotičen spomin, tedaj Indijci prežijo na svoje sosede ter iz zasede streljajo z zastrupljenimi puščicami...

Pet funtov je mnogo denarja, zelo mnogo — tukaj, kakor povsod v svetu.

Lovci na glave delajo pridno, trgovec v Limi bogati...

Stvari, ki so tipične za današnji čas.

Domačinom ni treba delati, da živi. Pragozd jim nudi vse. Vojna je torej zanje lep šport.

»Mnogo sovražnikov bomo nalovili« pravi glavar plemena, »ako jim napovemo vojno.«

»Kupim vse glave« pristavi trgovec. Določi termin. Pride dvakrat letno, da vzame plen. To je tako enostavno. To je kupčija. Fantastična, nerazumljiva je ta kupčija s človeškimi glavami.

Svet ima druge skrbi. Brazilija prepoveduje trgovino s človeškimi glavami, toda ima dovolj skrbi s tem, da sežiga svoje pridelke. Rio Poré je daleč. In tako morete kupiti v Limi ali Montevideu —, lepe, mumificirane človeške glave, lepe, bolestne obraze umorjenih indijcev.

Pokažite Ilustrovani tednik svojim znancem in prijateljem ali pa nam pošljite njih naslove, da jim pošljemo par številčk na ogled!

Humor

OD DANES:

»Ti me smatraš za popolnega norca?«
»Človek božji, popoln ni danes nihče!«

* * *

»Zakaj pa ste si pustili izpuliti naenkrat kar dvoje zob?«

»Ker mi zdravnik ni mogel menjati stotaka.«

* * *

On: »Ljubezen je bolezen.«

Ona: »In vi ste sredstvo proti njej!«

* * *

»Kaj poveš, Vinko je izgubil življenje pri eksploziji? In ti si moral to sporočiti njegovi ženi?«

»Da, pomisli.«

»Pa si storil to, kolikor mogoče obzirno?«

»Seveda! Prišel sem s tem, da sem jo zasnuhil.«

* * *

Mož: »Opazil sem, da mi često lažeš, žena!«

Žena: »To smatram za dolžnost žene!«

* * *

Med špiritisti. »Pri vaši zadnji seji se je prikazal Schumann, ne?«

»Da, in dejal je moji ženi naj ne igra več njegovih sonat.«

* * *

»Ali mislite, da kateri moški zataji svoja leta, kakor me ženske?«

»Da, moj prijatelj radi svoje sestre, s katero sta bila dvojčka.«

* * *

Dama kupuje samokres. Trgovec pravi:

»Milostljiva, to je najboljšo orožje, šest milimetrov.«

»Dajte mi najmanj sedem, ker je bila velika ljubezen.«

Podlistek tedna

Nocturno

Srebrna mesečina lije na dolgo, ravno ulico. Črno, težko in grozeče stoji vrsta hiš v temi...

Dvoje deklet stoji kot straža, ena v temi vrat, druga pred pekarno, ki je zaprta s trdnim rolojem.

Moški pride opotekajočih korakov po ulici. Dekleti se premakneta. Skoro obe naenkrat sta pri njem.

Kratek razgovor, nato je ena pograbila pijančevo roko. Vleče ga v neko stransko ulico. Druga se vrne k vratom.

Naenkrat zadoni moški glas za njo.

Ona se okrene. »Saj je odšel vendar z Greto...«

Udari jo s pestjo, uboga sužnja ceste se zgrudi jokajoč.

»Marš!«

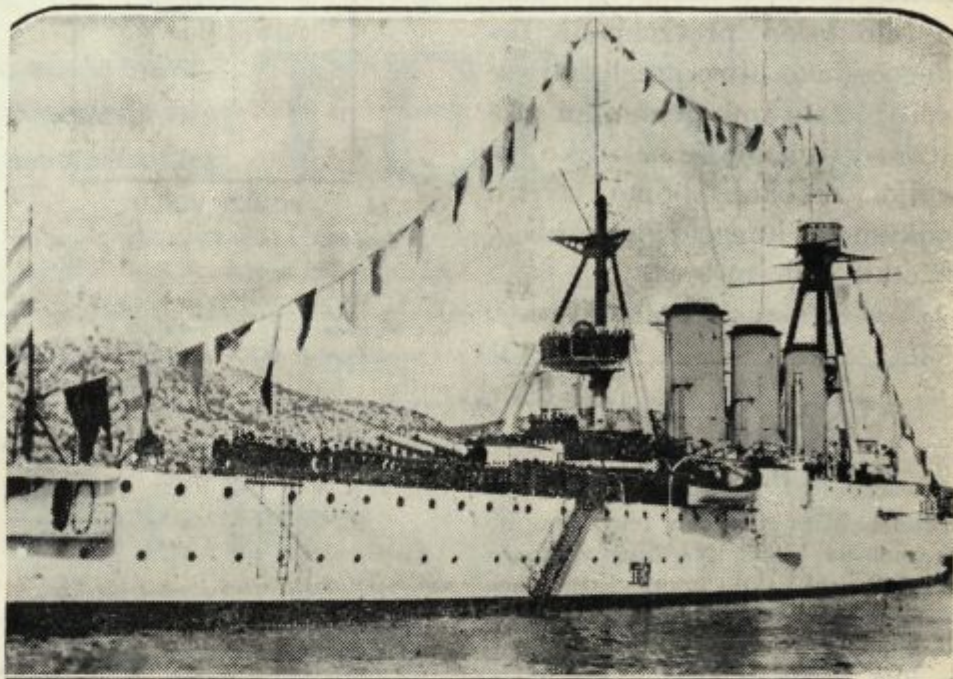
Z rokami si obriše solze ter odide drugemu moškemu nasproti, ki ravno prihaja po ulici.

»Ne pridi brez!« zakliče njen »prijatelj« za njo.

Obraz počestnice se skremži v nasmeš, ko koraka tujemu moškemu nasproti. — Obotavljajoče se vrača nazaj k »prijatelju«. Plačilo za njeno ljubezen so udarci, brce in — redko, redko dobra beseda.

In za tisto dobro besedo potrpi vse — in čaka potrpežljivo, ako dobi »on« dve leti zapora.

Grška križarka „Averov“

ki je v nedavnih grških bojih z revolucionarji igrala veliko vlogo.

... IN OD VČERAJ:

»Ti, redov Kozlič, kako spoznaš vojaškega zdravnika?«

»Ker smrdi po karbolu, gospod poročnik!«

* * *

Vojaški duhovnik pridiguje: »... Bojte se žensk; vse gorje pride od njih, vir vseh grehov je ženska, iz ženske gleda vrag... Ne smejte se dragi... tega ne vem iz lastne iz-

kušnje, toda imam jako dobre prijatelje in tovariše v bolnici...«

* * *

»Ti si se javil za službo pilota? Kako to?«
»Imam vsaj izgled, da se v službi ponesrečim!«

* * *

Nekoliko cvetk iz vojaških kazenskih protokolov:

... Ker je zapeljal neko dekle skupno s svojim tovarišem;

... Vsled preočitnega prijateljstva z narednikovo ženo, ki je že mati več otrok;

... Vsled prestopka sanitetnih predpisov, ker je jedel pokvarjeno meso;

... Ker je imenoval menažo »svinjarijo« in jo je pokusil gospod brigadir;

... Vsled preglasnega smrčanja po noči, da si mu je bilo že često prepovedano;

... Ker je smatral v civilno obleko preoblečenega poročnika za profesorja, ker je izgledal tako učeno, kar pa se je pri konfrontaciji z gospodom poročnikom izkazalo za neresnično.

Naravnost zločin je kupiti od reveža poslednje, kar še poseduje.

* * *

Povej resnico, potem pa beži!

* * *

Ako hočeš ostati trajno srečen, pusti ženske!

* * *

Ne kar govoriš, ampak kar delaš, vidiijo ljudje!

Vsem tistim, ki so se udeležili nagradnega razpisa „Rakete“ sporočamo, da nam je bilo vsled prevzemanja nemogoče tako hitro pregledati vse rešitve. Zato smo primorani prositi vse tiste, da še nekoliko potrpijo. Žrebanje bomo izvršili najkasneje koncem tega ali v začetku prih. meseca.

Uredništvo.

Nočna slika

H. K. Brer

Jon in Mira sta sedela tesno drug ob drugem na klopi. Na drugem koncu klopi je spal nekdo spanje pravičnega. Čisto mirno je, razen smrčanja onega, ki je spal, ni ničesar slišati — in Jon je tiho zašepetal: »No — tak pojdi, Mira!»

»Ne — pusti me —« odvrne Mira.

»Pojdi, ne bodi pusta!«

»Nočem!«

»Kdo pa bi naj prišel?« je Jon vedno bolj vsiljiv, »v park ne pride živa duša!«

»Ako naju oni sliši?« zašepeta obotavljajoče Mira.

»Pojdi, ta spi tako trdno, gotovo naju ne bo slišal... Poglej, Mira, ne boj se, pokaži da me imaš rada... Tako lepe prilike ne bova imela tako kmalu.«

»Da... toda... tako se bojim« odvrne Mira in popušča vedno bolj. »To je prvič Jon, ne morem!«

Sedaj postane Jon energičen. »Ne delaj komedije Mira, sicer me mine potrpežljivost... Ta pijanec spi, kakor klada... Ne obotavljaj se več, ukradi mu uro — in nato pobegneva!«

Križanka št. 13

POMEN BESED:

Vodoravno: 1. morska pošast; 3. gozdna žival; 6. osebni zaimek; 8. kazalni zaimek; 9. okras; 11. podzemlje; 13. spanje; 14. začimba; 16. rada piči; 17. pogojnik.

Navpično: 1. začimba; 2. oseb. zaimek; 4. in (lat.); 5. sijaj; 7. je lahko nevaren; 9. ima vsako blago; 10. mesto v Primorju; 11. domača žival; 12. geom. pojem; 13. osebni zaimek; 15. isto kot 13.

REŠITEV KRIZANKE ŠT. 12.

Vodoravno: 1. val; 3. il; 5. jan; 8. as; 9. omar; 11. mi; 12. un; 13. in; 15. iris; 19. pi; 20. it; 21. tu; 24. oni; 26. oni; 28. oto; 30. la; 31. onik; 32. os.

Navpično: 1. vas; 2. as; 3. im; 4. la; 6. am; 7. nil; 9. oni; 10. ris; 14. ep; 16. si; 17. it; 18. hu; 22. mol; 23. kos; 25. na; 26. on; 27. mi; 29. to.

Žene po teži

NE LEPOTA, AMPAK TEŽA JE
MERODAJNA.

Na otoku Ciper še danes domačini kupujejo žene. Toda ne s tem, da bi dajali darila njih staršem, kakor je to običaj pri večini črncev, tudi ne gledajo na lepoto, ampak zgolj na težo.

Tu gre predvsem za hčere turških staršev. Lepe, vitke deklice dosežejo komaj ceno 1000 frankov, medtem ko korpulentne ženske dosežejo čisto ceno do 60.000 frankov. Ženin se ne ustraši niti najvišje cene. Zato turški starši ne dopuščajo svojim hčeram, da bi se ukvarjale s športom, ampak morajo živeti tako, da postanejo čim bolj debele, ko pride čas za ženitev.

Boj proti opiju

ŠLAGER NAJ POMAGA V BOJU ZOPER
TA STRUP.

V veliki propagandi, ki jo vodi kitajska vlada proti uživanju opija, temu zastrupljevalcu človeštva, se je pričela posluževati prav svojevrstne metode.

Ker vse zdravniške knjige ne dosežejo željenega cilja, nastopajo sedaj na Kitajskem razni pevci šlagerjev, ki se v pesmi norčujejo iz uživalcev opija. Kjer ne pomaga prepoved in zakon, tam naj sedaj pomaga žgoča ironija. In uspehi se že kažejo!

Iz vsega sveta

Dunaj. Bivši avstrijski poslanik dr. Rintelen je bil pred vojaškim sodiščem obsojen na dosmrtno ječo radi veleizdaje.

Zagreb. V knjigarni Stjepana Radića, ki jo vodi njegova žena, je izbruhnil

požar, ki je napravil za 950.000 dinarjev škodo.

Rim. Španski princ Don Juan se bo poročil s princeso Marijo, hčerko princa Caserta.

Ženin je star 22 let in nevesta 24 let.

Pistyan. Pred dnevi je umrl znani avstrijski pisatelj Josef Delmont. Star je bil 62 let.

London. V bližini Kings Landleya pri Londonu so trčili skupaj štirje tovorni vlaki, ki so razdrli progo v dolžini pol kilometra. Pri trčenju je bil en vlakovodja ubit, trije uradniki pa so težko ranjeni. Istočasno

je vozil nasproti ekspresni vlak, ki ga je pa žena ubitega vlakovodje še pravočasno s signali zaustavila.

Vzrok nesreče so bile napačno postavljene kretnice.

Ne kaži napak svojega sočloveka, ampak skušaj biti sam boljši od njega!

Baron H
Jaffa

in oval španske oranže
stalno na zalogi pri

Grabrijan Ferdo
Ljubljana, Miklošičeva c. 15

Mleko, maslo kuhano in čajno, sir in vse
mlečne izdelke dobite vedno sveže v mlekarni

„Naklo“

Moste, Tovarniška ulica št. 11